

Vi er
Miljøfyrtårn-
sertifisert

Klima- og miljøledelse

i Kristiansand kommune som organisasjon

Hans Stefan Urke

1.mars 2023

Miljøfyrtårn

Agenda

- Kristiansand kommune
- Utgangspunkt
- Hvor vi er i dag
- Veien videre

Vi er
Miljøfyrtårn-
sertifisert

Agenda

- Kristiansand kommune
- Utgangspunkt
- Hvor vi er i dag
- Veien videre

Vi er
Miljøfyrtårn-
sertifisert

Kristiansand
kommune

Kristiansand

- Innbyggertall: 115 569, nr. 5 i Norge
- Kristiansand kommune: rundt 9.000 ansatte
- Miljøverneheten: 10 ildsjeler

Hans Stefan Urke

- Klima- og miljørådgiver
- Miljøfyrtårn internrådgiver
- Miljøfyrtårn kommunekoordinator

Miljøfyrtårn®

Kristiansand
kommune

Kristiansand kommune

Bærekraftsvisjon

Kristiansand kommune har mål om at

- Kristiansand skal være et sosialt rettferdig lavutslippssamfunn med **80%** lavere direkte klimagassutslipp i 2030 enn i 2015
- kommunen og innbyggerne skal klare **mer med mindre** ressurser
- vi skal **ta vare på naturen** og sikre naturmangfoldet og kulturlandskapet

80%

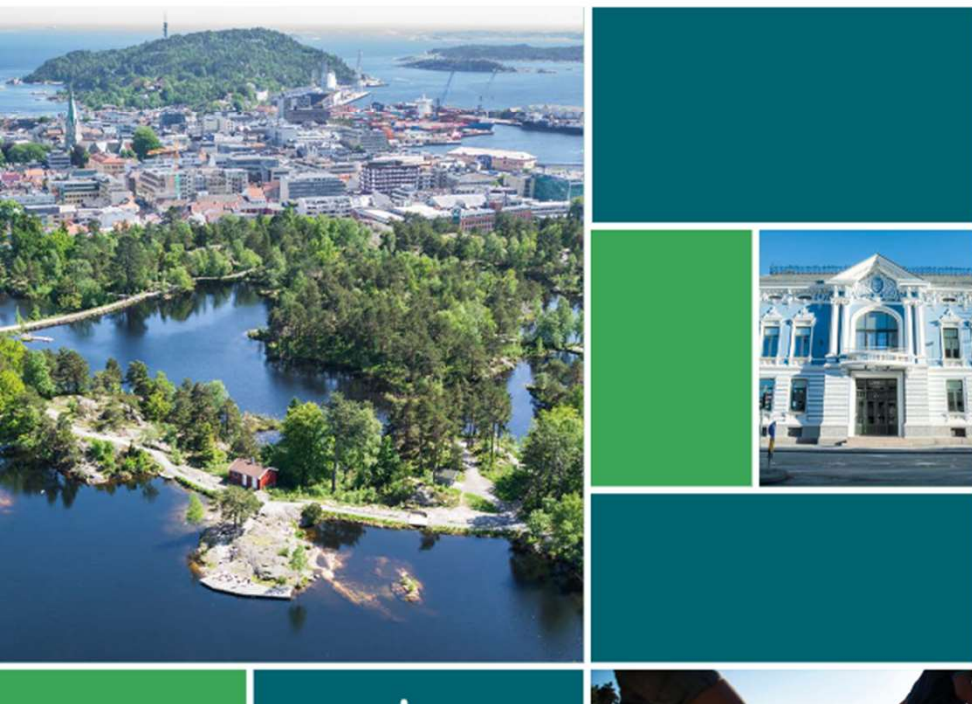

Kristiansand
kommune

Klima- og miljøstrategi

Omstilling til et bærekraftig lavutslippssamfunn

Vedtatt av bystyret 18. januar i sak 2/23

Kristiansand
kommune

Kristiansand kommune

Klima- og miljøstrategi
Vedtatt 18.januar 2023

Kristiansand kommune

Kristiansand kommune

INNAFOR

Nå innfører vi viktige klima- og miljømål

FNs bærekraftsmål	Kategori	Mål	Indikator	Resultatet 2021	Mål 2023	Mål 2026	Mål 2030
#13 – Stoppe klimaendringene	Klima	Kristiansand kommunes klimagassutslipp knyttet til drift av egen virksomhet er redusert med 65 prosent fra 2021 til 2030.	Klimagassutslipp for organisasjonen	6160 tonn CO ₂ e	20 %	40 %	65 %
#11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn	Bygg og anlegg	Kristiansand kommunes klimagassutslipp fra bygg og anlegg er så lave som mulig.	Andel fossilfrie kommunale byggeplasser (%)	57	90 %	100 %	100 %
			Andel gassfrie kommunale bygge- og anleggsplasser (%)	0	10 %	30 %	100 %
			Sorteringsgrad for avfall på kommunale bygge- og anleggsplasser økes (%)	81 %	90 %	95 %	100 %
			Avfallsmengde kg/m ² ved avsluttet byggeprosjekt (nybygg)	33 kg	30 kg	20 kg	15 kg
#7 – Ren energi til alle #12 – Ansvarlig forbruk og produksjon	Energi	Kristiansand kommunes energiforbruk er redusert med 8 % kWh per m ² fra 2020 til 2030.	kWh/m ²	103,5 kWh/m ²	101,5 kWh/m ²	98 kWh/m ²	95,5 kWh/m ²

Agenda

- Kristiansand kommune
- **Utgangspunkt**
- Hvor vi er i dag
- Veien videre

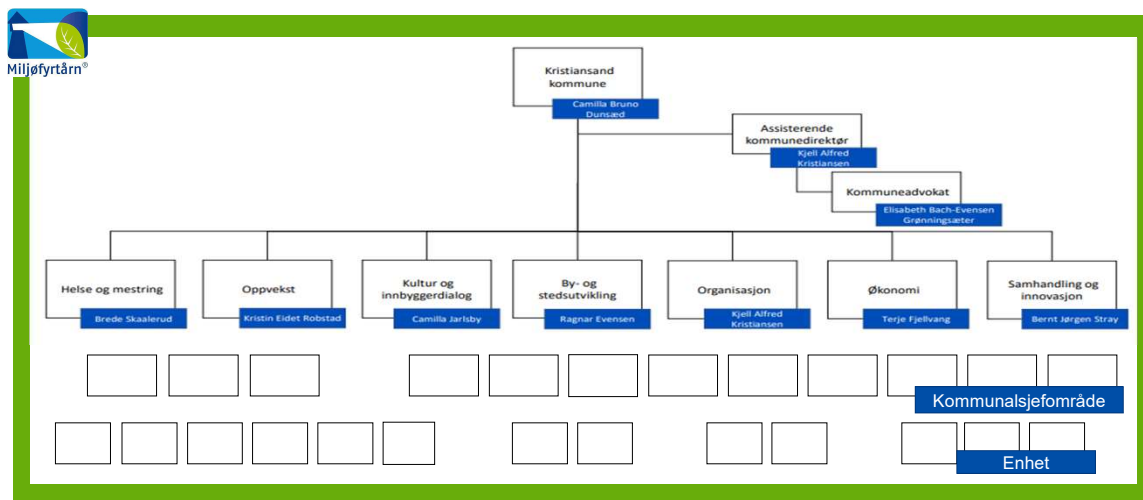
Vi er
Miljøfyrtårn-
sertifisert

Miljøfyrtårn i Kristiansand kommune

HOVEDKONTOR

UNDERLIGGENDE ENHETER

Miljøfyrtårn-sertifisert:

- Hovedkontor
- 38 Underliggende enheter

Miljøfyrtårn i Kristiansand kommune

Kristiansand
kommune

- Ikke hele kommunen
- Lite klima- og miljøstyring
- Lite integrasjon med andre systemer og prosesser
- Klimaregnskap med CEMAsys

Klima- og miljøledelse

Prosjekt “komplekse hovedkontor”

Stavanger
kommune

SANDNES KOMMUNE

SANDEFJORD
KOMMUNE

Kristiansand
kommune

Prosjekt i 2021/22 med formålet å muliggjøre et mer hensiktsmessig oppsett for kommunene

Viktigste resultater for Kristiansand kommune:

- Mulig å speile organisasjonen med ulike nivåer
- Aggregert rapportering
- Hele kommunen er rigget med 150 oppføringer

Agenda

- Kristiansand kommune
- Utgangspunkt
- Hvor vi er i dag
- Veien videre

Vi er
Miljøfyrtårn-
sertifisert

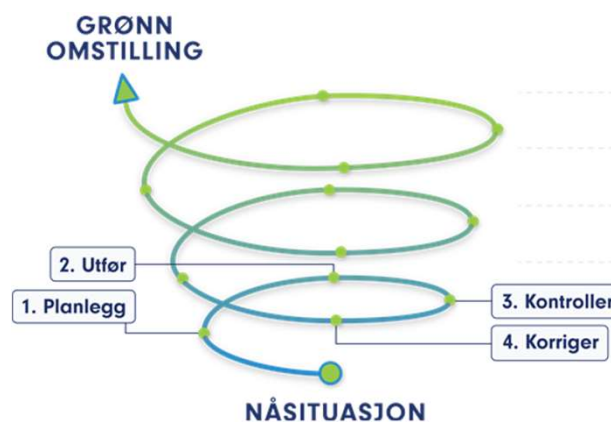

Miljøfyrtårn

Norges ledende klima- og miljøsertifiseringsordning

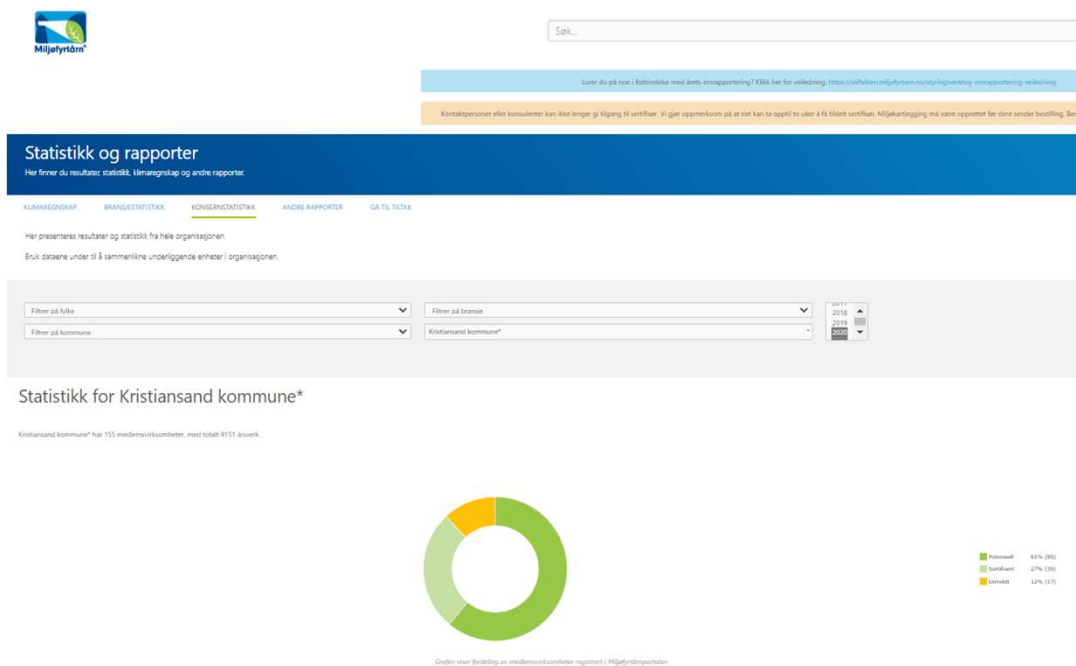
Klima- og miljøstyringssystem

KONTINUERLIG FORBEDRING

A screenshot of the "Styringsverktøy" (Management Tool) dashboard. The dashboard is divided into several sections: "Mål" (Goals) with a target icon and a "Tiltak" (Action) section showing 16 planned actions. There are also sections for "Innrapportering" (Reporting), "Resultater og statistikk" (Results and Statistics), and "Fordeling av ditt CO2-utslipp" (Distribution of your CO2 emissions). The CO2 emissions section shows a total of 64,20 for 2020, broken down by category: Fuel and oil, Transport, Energy, and Other. The dashboard includes various interactive elements like buttons and dropdown menus.

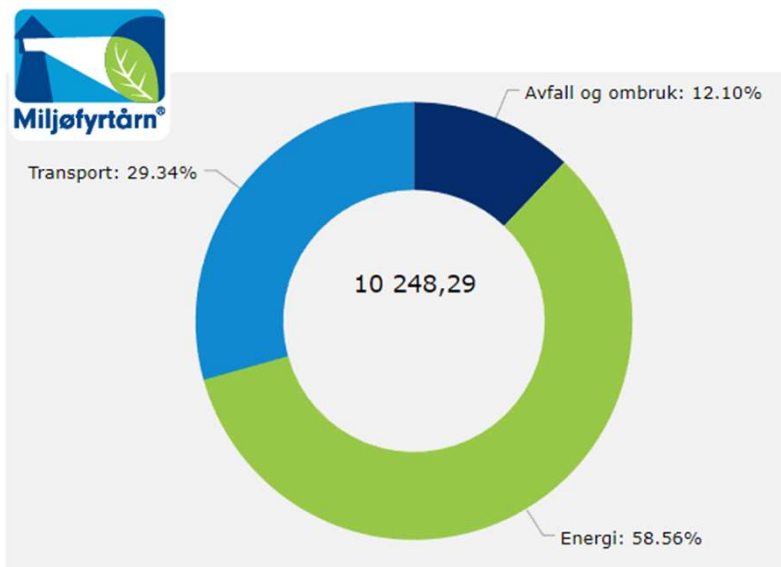
Rapportering

- Rapportering for alle enheter for første gang i 2022
- Aggregering gikk bra
- Rapport for hele kommunen

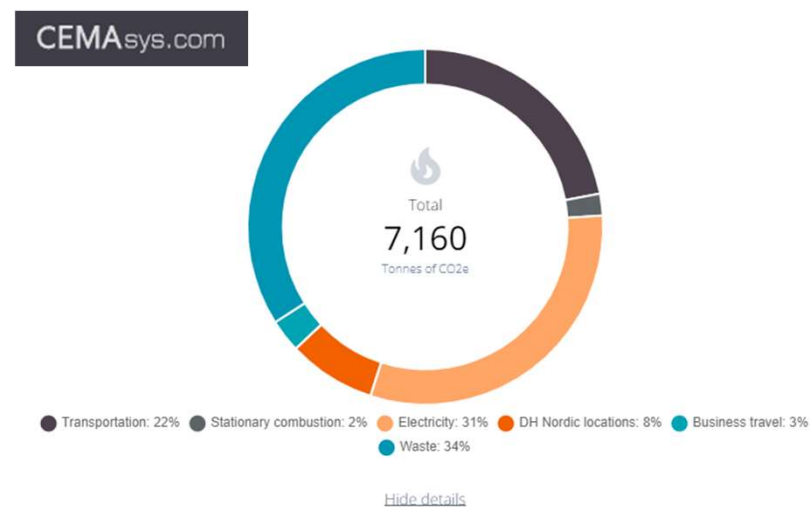
Klimaregnskap

Stor forskjell i utslippsfaktorene for fjernvarme og strøm

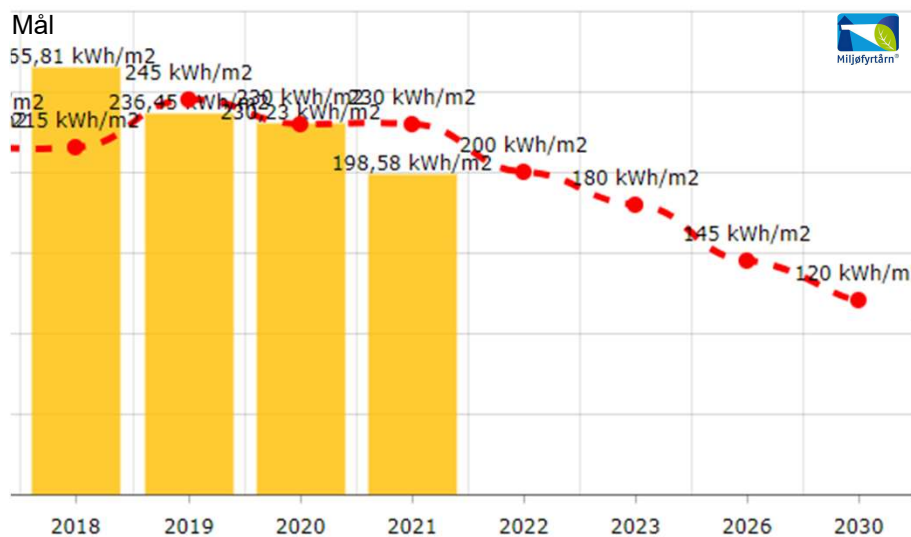
7.133 ton

Miljøfyrtårn med
CEMAsys-faktorer

Mål- og tiltaksverktøy

Tiltak
Kristiansand kommune, Ingeniørvesen produksjon

2023

← Opprett Tiltak   Se alle tiltak   Eksporter kalender

Planlagte tiltak   Forfalldato rykete -> eldte ->

Januar 2023	EKSEMPEL SU: Adferd energi	Frist: 08.01.2023
Mars 2023	EKSEMPEL SU: Värmepumpe	Frist: 08.03.2023
Januar 2024	EKSEMPEL SU: Adferd energi	Frist: 08.01.2024
April 2024	EKSEMPEL SU: Solcellerpaneler	Frist: 08.04.2024
Januar 2025	EKSEMPEL SU: Adferd energi	Frist: 08.01.2025

- Planlagt**
Vist alle planlagte tiltak
- Snart frist**
Vist alle tiltak med frist på neste 30 dager
- Overskredet frist**
Vist alle tiltak med overskredet frist
- Gjennomført**
Vist alle gjennomførte tiltak

Agenda

- Kristiansand kommune
- Utgangspunkt
- Hvor vi er i dag
- **Veien videre**

Vi er
Miljøfyrtårn-
sertifisert

Datainnhenting

Kristiansand
kommune

- Datainnhenting for 150 istedenfor 39 virksomheter er tungvint
- Ulike formater fra interne og eksterne dataleverandører
- For første gang tilkobling ansvarsnummer <> MFT-id – det hjalp 😊
- Harmonisere og automatisere ila året

Mennesker – systemer - prosesser

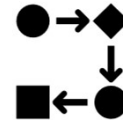
Kristiansand
kommune

Utnevne
Opplære

Sy sammen
Samme datagrunnlaget

Harmonisere
Definere grensesnitt

Skoler og barnehager

	Ingen	Miljøfyrtårn	Grønt Flagg
Barnehager	6	10	20
Skoler	28	0	18
Totalt	34	10	38

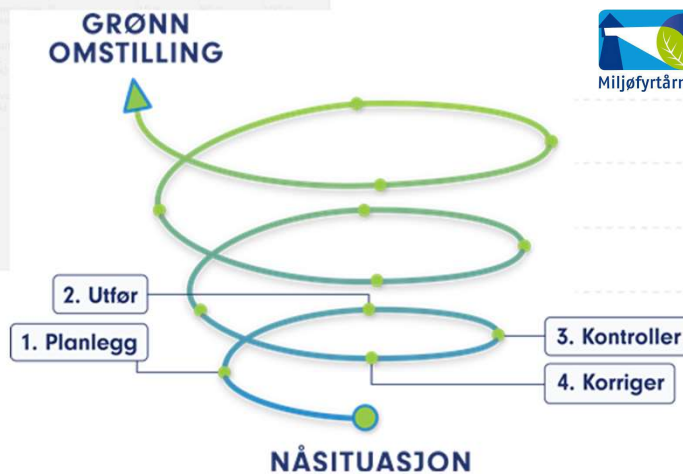
- Sertifisering i høst 2023
- Gruppeløp
- Mal og veiledning

Fra visjon til handling

Kristiansand miljøstrategi

FNs bærekrafts kategori	Kategori	Mål	Indikator	Resultatet 2021	Mål 2023	Mål 2026	Mål 2030
#13 – Stoppe klimaendringene	Klima	Kristiansand kommunes klimagassutslipp knyttet til drift av egen virksomhet er redusert med 65 prosent fra 2021 til 2030.	Klimagassutslipp for organisasjonen	6160 tonn CO ₂ e	20 %	40 %	65 %
#11 – Bærekraftige byer og lokalsamfunn	Bygg og anlegg	Kristiansand kommunes klimagassutslipp fra bygg og anlegg er så lave som mulig.	Andel fossilfrie kommunale byggeplasser ¹ er*	57	80 %	100 %	100 %

Kristiansand
kommune

Telefon 38 07 50 00
post@kristiansand.kommune.no
Kristiansand.kommune.no